

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

25. An si quis adesset praesens tempore consecrationis, satisfaceret
praeepto Missae? Et quid, si voluntarie, & sine necessitate exeat ante
consecrationem, & vtraque facta redeat, an censeatur omisisse ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Missæ deferant, puta vinum, aut thus, censeri præsentis, & satisfacere; neque enim abesse censetur, qui eidem Sacrificio inferuit. Limitat verò Bonacina modò non recedant ab Ecclesiâ; si enim recedant, non dicuntur interesse Missæ corporaliter; atque aded nec præcepto satisfacere, nisi forte brevi tempore adsint. Quæ limitatio probabilis est; sed non videtur omninò necessaria; nec enim ille censetur præsens Missæ ex eo præcise, quòd sit in Ecclesiâ, in qua sæpe sunt, & possunt esse, qui non censentur corporaliter præsentis Missæ, ut patet; & maximè in magnis Ecclesiis; ut in Cathedralibus; sed tunc censetur quis præsens, qui seruit in eo, & cooperatur Missæ, quod potest præstare etiam extra Ecclesiam. Ita Dicastillus.

4. Sed opinionem negatiuam, præter Fagundez, Bonacinâ, & Trullench docet Castrus Palau, tom. 4. tr. 22. punct. 16. n. 7. quia nescio quâ ratione censeri posses præsens Sacrificio; quantumvis ob illius causam recesseris; non enim præsentia moralis cum absentia moralis consistere potest. Qui autem à Templo recedit etiam occasione deferendi Sacrificio necessaria, absolute absens est, non solum physice, sed moraliter à Sacrificio; non igitur illi præsens esse potest. Verum his non obstantibus; sententiam Dicastilli, & Leandri puto esse probabilem.

RESOL XXV.

An si quis adesset præsens tempore consecrationis, satisfaceret præcepto Missæ?
 Et quid, si quis voluntarie, & sine necessitate exeat ante consecrationem, & vitæ facta redeat, an censetur omisisse partem notabilem, ita ut non impleat præceptum Missæ?
 Et quid, si omiserit à consecratione inclusivè usque ad Pater noster etiam inclusivè?
 Et deducitur, an essentia Sacrificij consistat in consecratione, vel Communione?
 Et an qui venit in medio Missæ ultima, teneatur saltem audire illam partem, quæ restat?
 Sic etiam Feria sexta Hebdomadæ Sanctæ non tenetur quis, adesse Officio illius diei, etiam occurrente Festo?
 Et an qui tempore consecrationis ingressus fuisse Sacrificium, ut offerret aliquid ad Sacrificij cultum necessarium, satisfaciat præcepto audiendi Missam?
 Et docetur cum satisfacere præcepto audiendi Missam, etiam si in illa audienda voluntariam mentis evagationem, & distractionem haberet?
 Idem est in recitatione Horarum canonicarum? Ex part. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 61.

Sup. hoc in Ref. præterita, §. Sed ego, ante mediu, vers. Doctores. Sed lege eâ per totam.

Sup. contento in hoc §. supra in Ref. 22. cur. sim prope finem. à vers. à quietia.

Sup. hoc in 1. num. 4. vbi ait. Queritur, an qui non adesset

§. 1. Negatiuam sententiam docet Marchantius in resol. Past. de Sacram. tr. 4. c. 6. quæst. 4. vbi sic ait. Similiter dicit, si quis voluntarie & sine necessitate exeat ante consecrationem; & vitæ facta redeat, censeri omisisse partem notabilem, quia essentialis est sacrificio.
 2. Verum affirmatiuam sententiam docet Hurtado disputat. 5. de sacrificio Missæ, difficul. 1. vbi ita asserit. Omissio partis Missæ à consecratione inclusivè usque ad Pater noster etiam inclusivè, est mortalis ob dignitatem huius partis, non tamen omissio solius consecrationis, quamvis totius, bene tamen omissio totius consecrationis, & sumptionis, quamvis assistatur intermedio ob dignitatem harum duarum partium. Sic ille.
 3. Sed ego utramque sententiam amplecti posse puto cum Ioanne de Lugo de Sacram. disp. 22. sect. 1. num. 4. vbi ait. Queritur, an qui non adesset

Missæ tempore consecrationis, & adesset omnibus partibus essentialibus, in qua essentialiter consistit substantia sacrificij, ergo qui tunc non adesset, non adesset oblationi sacrificij. Respondeo loquendo propter intrinsicam esse dicendum, quia tamen sub obligatione est, an essentia sacrificij consistat in consecratione, vel communionem, ut supra vidimus, potest in praxi amplecti hanc, vel illam sententiam; si tamen esset consecrationis, & communionis tempore, non satisfacisset præcepto. Ita Lugo, vbi etiam n. 6. querit, an qui non potest Missam integram audire, quia venit, v. g. in medio Missæ ultimæ, teneatur saltem audire illam partem quæ restat; & post citatam sententiam sententiam affirmantem ipse censet distinguendam, vel aliquis potest adesse consecrationi, vel non si potest, credo quòd teneatur illi adesse, quia illa est pars principalis, & reliqua pertinent ad eius complementum; si verò peracta sit consecratio, non tenetur reliquæ parti adesse; sic enim feria sexta Hebdomadæ sanctæ non tenetur adesse officio illius diei, etiam si occurrente festo, quia deest consecratio; sed illi qui veniunt peracta consecratione, solum adesse communioni, & orationibus, quibus etiam adesse potestatem tenent; si verò peracta sit consecratio, non tenetur illi parti, quàm illa feria sexta, utraque enim communio fit à Sacerdote ut ministro publico, & nomine Ecclesiæ, ut vidimus in superioribus. Vnde potestatem infero qui nullo modo potest adesse tempore consecrationis, licet potest adesse omnibus illis partibus, non obligari ad eas audiendas. Ratio à priori est, quia adesse Missæ, ut vidimus, non est solum cooperari esse, sed offerre sacrificium simul cum Sacerdote offerente; qui autem non adesset tempore consecrationis, non offerit sacrificium illud, nisi generali ratione, licet omnes alij fideles, ergo non obligatur ad assistendum aliis partibus, sicut in die, nec in die peracta obligatur, propter eandem rationem. dixi tamen, potest nullo modo potest adesse, nã si quis eo tempore ingressus fuerit sacrificium, ut offerret aliquid ad sacrificij cultum necessarium, ille aliquo modo dicitur adesse esse consecrationi, & facere unum corpus, cum illis qui assistunt. Hæc omnia P. Lugo, satis quidè probabiliter; qui etiam sect. 2. n. 26. me citato docet cum satisfacere præcepto audiendi Missam, etiam si in illa audienda voluntariam mentis evagationem, & distractionem haberet, quod idem mecum docet in recitatione Horarum Canonicarum.

RESOL XXVI.

An qui audiat Missam ab uno Sacerdote à consecratione usque ad finem, & postea ab alio usque ad consecrationem, satisfaciat præcepto?
 Et non est dubium; quòd satisfaciat, si priorem partem Missæ prius audiat, & posteriorem posteriorem.
 Et an aliquis possit adimplere præceptum audiendi Missam sine gravi violatione, si simul tempore audiatur à duobus Sacerdotibus, ab uno à principio Missæ usque ad consecrationem, ab altero simul tempore à consecratione usque ad finem?
 Et docetur posse aliquem eodem tempore per Missam audire, & satisfacere præcepto, voto, & penitentia. Idem est, si imponatur à confessorio penitentia audiendi, v. g. duas Missas, quæ penitens potest audire simul tempore à duobus Sacerdotibus? Ex part. 5. tr. 14. & Misc. 2. Ref. 52.

§. 1. Non est dubium, quòd satisfaciat, si priorem partem Missæ prius audiat, & posteriorem